

سهرهتای کۆتایی هاتنی ئیسلام له ناو کورد

راویژ هیرانی

له سهرهتا دهمهوی ئهوه بیلیم که من زمانی عهره بیم باش نیه بویه بو تیگه یشتن گه لیک جار ناجار ده بووم که پرسیار له کهسانیکیتر بکهه ئه و کهسانهش ههر یه کهه به جوړیک ئایه ته کانی بو لیکده دامه وه که ته و او جیاوازی له گه له هه بوو ئه وانیتر هه بوو، ههر کاتیکیش که دهموت چۆن ده بی ههر که سیک به شیوه یه که باس له ئایه تی قورئانی بکات ؟؟ ههر یه که به وه وولامی دهمه وه که گوایه زمانی عهره بی زور قورسه و هه موو کهس به ئاسانی لپی تیئاگات بویه رهنگه ئه وانه ی که ئایه ته کانیان بو لیکداویه ته وه ئه و به باشی له زمانی عهره بی نه گه یشتوون، منیش نه مده زانی به کامه ی پرۆا بکهه و به کامه ی پرۆا نه کهه ، کامه راست ده کات و کامه راست ناکات ، کامه به باشی شاره زایه له زمانی عهره بی و کامه شاره زا نیه ئه مه و ده یان پرسیار تر نه که له سهر ئایه ته کان به لکو له سهر ئه وانه ی که ئایه ته کانیان بو شیده کردمه وه ، ئیستاش نازانم بو خودا بهم زمانه سهخته قورئانی بو مرۆف ره وانه کردوه ، تاوانی ئه و کهسانه چیه که زمانی عهره بی نازانن و ناتوانن به باشی له قورئان تیگه ن ؟؟؟؟ خو ئه وانهش وه کو من ناجار ده بن په نا بیه نه بهر ئه و کهسانه ی که گوایه زمانانی عهره بین و به باشی له قورئان تیگه گه ن و ده توانن ریگی راست و درستی ئیسلام پیشانی ئه و کهسانه بدهن که عهره بی نازانن ، بو ئه مهش نا کوکیه کی گه و ره گه وتۆته نیوان عهره بی زانه ئیسلامه کورده کان ئه و ئه گه ر باس له کیشه ی ئیسلامه عهره به کان و میلله تانی تر نه کهه . باشه چۆن بتوانم من بزانه کامه راست ده کات و کامه درۆ ده کات ، ئه وه جگه له وه ی که ههر هه موومان ده زانین چه ندین (مه زه به ی) جیا جیا له ئیسلام دا هه ن بو ئه مهش جارن پییان ده گوتم که ئه م مه زه به بانه جیاوازیه کی ئه وتۆیان له نیوان دا بیه ، منیش بو ئه مهش هیچ قسه یه کی ده وتۆم پی نه بوو چونکه سه رچاوه ی هه موو (مه زه به به کان) عهره بیه ، بو ئه مهش ههر ده بوایه له کهسانی تر پرسیار بکهه ئه وانیش به پیی (مه زه به ی) خو یان زییان ئه گه یاندم ، له ئه نجامدا هه ستم به وه کرد که جیاوازیه کی زور له نیوان مه زه به به کانداهیه تا ئاستی ئه وه ی که یه کیک ئه وه ی تر رهت ئه کاته وه ، ئه مانه هه موو کیشه ی زور گه و ره بوون له بهر دم مندا تا ئه و کاته ی که توانیم له ریگی ئه نته رنیته بچمه کۆمه لیک سایتی جیا جیا که چه ندین ووتاری له م باره وه به کوردی بلاو کرابوونه وه ، له هه مان کاتدا له ریگی چه ند براده ریگ چه ندین سه رچاوه ی جیا جیا ی کوردیم ده ست که وت له هه مووی گرینگتر (قورئان به کوردی) بوو ، ده بی زور سوپاسی مامۆستا هه ژار بکهه یان

که توانی ئەم کاره گەورەمان بۆ ئەنجام بدات و لەم کیشەییە رزگارمان بکات که ئیسلامە کوردە عەرەبیزانەکان بۆیان دروست کردبووین . بۆیە من لێرە داواکارم لە هەموو کوردیکی خۆیندەوار که ئەم قورئانە کوردیە بخوینیتەوه و راستەوخۆ لە ئەم ئایەتانی قورئان بگات و پێویستی بە عەرەبیزانەکان نەبێت ، وه خۆزگە ئەوانەى که دەیانەوێ بە وه فا بن بۆ مامۆستا هەژار بتوانن سالانە بە هەزاران ژمارە لەم قورئانەى مامۆستا هەژار لە چاپ بدەن چونکه ئەوه جگە لەوهى که وهفایه بۆ مامۆستا لە هەمان کات باشتترین خزمەتە بۆ مللەتەکهى ، رزگار کردنى خەلکى کوردە لەم گێژاوهى ئیسلام ، که هاتوون بە ناوى نەزانینى زمانى عەرەبى بە ئارەزووى خۆیان ئەم خەلکە هەژار و رەش و رووتە چهواش ئەکەن ، من تیناگەم قورئان تەنیا بۆ عەرەب بووه تا ئەوهى عەرەبى نەزانى لێى تێنەگات ، ئەگەر بە عەرەبیش بووبى بۆ دەبى بە عەرەبیهکی ئەوهنده قورس که دەبى کەسەکه لە عەرەبیش زمانزانیکی باش بێت .

خۆزگە هەزار سال بەر لە ئیستا بتواندرا بایە که ئەم قورئانە بکرا بوایە بە کوردی تا ئەو هەموو سالە کورد بەم شیوهیە بە ئیسلام چهواشە نەکرا بوایە ، ئەو هەموو زەرەر و زیانەمان لە سایەى ئیسلام پێنەکەوتبوایە ، هەر چەند میژووی کورد دەخوینیهوه ئەوه بده زۆرتر ئاگادار دەبینەوه که ئیسلام چ کۆسپیک بووه لە بەر دەم بزوو تنەوه و شۆرشەکانى کورد ، بە داخه وه تا ئەمڕۆش بەردهوامه ، بەلام من بەوه گەشبین و خۆشحالم که ئیستا خەریکه لە ریگای سایتەکانى ئەنتەرنێت و ژوورەکانى پالتاک و ئەو کتابانەى لەوێ و لەوێ بە کوردی سەبارەت بە میژووی ئیسلام ئەنووسرین و قورئانیشمان بە کوردی هەیه .. هیوادارم که ئەم نووسەرانه لە بەرهەم هیئانی ئەم جۆره بابەتە چاکانه بەردهوام بن که خەلکى کورد زۆر پێویستی پێیهتی لە هەمان کاتدا قەیرانیکی گەورەى خستۆتە بەر دەم ئیسلامەکان بە گشتى ئیسلامە کوردەکان بە تاییهتی بۆیه چگە لە هەر پەشەکردن و هەولى تیرۆر و جنیۆدان لە مینبەرى مزگەوتەکان هیچ شتیکی تریان بە دەست نەماوه و ناتوانن بە شیوهیەکی سەر دەمانە گفتوگۆی بیر و باورپى خۆیان بکەن و وولامى ئەم نووسەرانه بدهنەوه که توانیویانە بە شیوهیەکی زۆر وورد و زانیستیانە راستیەکانمان بۆ بخەنە روو ، بۆ نمونه هەردوو کتابەکهى مامۆستای بەرپێز و شارەزا و رۆشەنبیری کورد کاک (فؤاد مەجید میسرى) که بە راستى کەلێنیکی گەورەى لە پەرتوو کخانەى کوردی پڕ کردەوه ، ئەوهیشیان وهک قورئانە کوردیەکهى م.هەژار سوودی زۆرى پیم بەخشیهوه ، هیوادارم که خوینەرى کوردیش وهکو من سوود لەم کتاب و قورئانە کوردیە وهگریت ، ئەوه ئەگەر ئیسلامەکان نەکەونه ئەوهى که پیمان بلین که ئەگەر قورئان بە کوردیش بێ ئەوا پێویستی بە (تەفسیر) هەیه ، چونکه ئایەتى قورئان بە هەر زمانیک بێت تیگەیشتنى ئاسان نیه و ئەبێ هەر دیسان کەسانیک هەبن که لە دین شارەزا بن و باورپیان بە ئیسلام توند بێت ئەو کات ئەتوانن لە

ئايهتي قورئانى تىبگەن، جاريكىتر بيانەويىت كە خەلك بە شىوازيكىتر چەواشە بگەن، بەلام ئىتر كار لەو دەرچووە كە بتوانن وەكو جاران بە ئاسانى بەردەوام بن لە چەواشەکردن و فریودانى خەلك ، چونكە لە سایەى ئەو بەرەو پيش چوونە تەكنۆلۆژیایەى كە ئەمرو لە ئارا دایە و ئەو چاوكراوہیەى ئەمرو مللەتى كورد ھەيەتى زور لەگەل دوینى جیاوازی ھەيە كە ھەرگیز ئاسان نیە بو ئىسلامەكان كە بتوانن وەكو جاران چۆنیان دەويىت ئاوا خەلك تىبگەينن، لەگەل ئەو ھەش كە گەلەك جار ئىسلامەكان سوودیان لە دەسەلات وەرگرتووہ و بە ناوى ئەو ھى كە زوربەى خەلك ئىسلامە و ئەبى ریزی خەلك بگيریت و ريگا نەدریت بە بلاوکردنەو ھى ئەو بابەتانەى دژى بە ئىسلامن یان رەخنە لە ئىسلام ئەگرن بە ھەمان شىوہش ھاتوون ريگایان لە كەسە پيشكەوتووخوازەكان گرتووہ كە لە كۆرو سيمينارەكاندا ئەو قسانە نەكەن كە لەگەل بەرژەوہندى ئىسلام ناكوكن ، ديارە كە ئىسلاميش بە ھوى ئەو دواكوونویەى كە ھەيەتى لە خزمەتى ئەو جوړە دەسەلاتانەى وەك دەسەلاتى كوردى دایە بو ھە يەكەیان بو مەبەستى تايبەتى خو ى پاريزگارى لەو ھىتر ئەكات ، باشتريين نمونەش بو ئەمە ئەو ھىە كاتيك لە كوردستان تى قى بەشيك لەم سيمينارانەى ھەمە سەعيد ھەسەنى بلاوكردەوہ كە سەبارەت بە بوچوونى ئىسلام بو ژن بوو ، ئىسلامیەكان فشاریان خستە سەر پارتى ديموكراتى كوردستان و بو ماو ھى بيست و چوار كاتزمير تەلەفزيۆنەكەیان پى داخستن ، ئەمە دەیان نمونەيتر ھەن لە كاتيك كە ريگا دراوہ بە ئىسلامەكان بە چەندین شىوازی جياجيا بە پى ويستى خو ىان لە لايەك بگەونە توقاندنى خەلك بە مردن و ئاگرى جەھەنەم لە لايەكىتر زەمىنەى تيرورستان خو شتر بگەن و خەلك ئامادە بگەن بو ئەو ھى لە پيناو و خوا و بەھەشت و خو ى بچن ھاوكارى ئەم گروپە ئىسلامیانە بگەن كە ئەو ھى دژى مروقايبەتیبە ئەنجامى ئەدەن ، لەوانەش ئەو ھەتە گروپەكەى شىخ زانا و ئەو تاوانە گەورانەى كە ئەنجامیان دان لە جياتى ئەو ھى بكرين بە عيبرەت بو گروپەكانى تر و بەئاشكرا لە بەرچاوى خەلك دادگا بكرين و سزای ياسايى بدرين ھەر ئەو ھندە بوو چەند جاريك ھيندرانە سەر تەلەفزيۆن و دوایى ھەموو دام و دەزگاكان بى دەنگ بوون و تا ئىستا كەس نازانى ئەم تاوانبارانە جيان بە سەر ھات، كە ئەمەش گومانىكى زورى لای خەلك دروست كردووہ و لە لايەكى تريش بو ھە ھوى چاوانەترسى زورتى ئىسلامیەكان و پيبان وايبە دەسەلات لەبەر بەرژەوہندىەكانى خو ى ناتوانى سزای ياسايانەى ئەم تاوانبارانە بدات .

بە ھەرحال ئەمە تا سەر نیە ، وەك گووتم ئەمرو لە سایەى ئە ئەنترنيتەى كە نە ئىسلامەكان و نە دەسەلاتەكان ناتوانن دەستى بەسەردا بگرن و ريگای بلاوکردنەوہ و قسەکردن لە خەلك بگرن ئەوا روژ لە دوای روژى ژمارەى ئەو نووسەر و خوینەرانە لە زور بوون دایە و ئەتوانن بە ئازادانە بىر و بوچوونەكانى خو ىان

دەربېرن و پەردە لەسەر ئەو راستیانە لابدەن که سالانیکى گەلیک زۆره خەلکیکی
زۆر لیبی بی ئاگایه .

له کۆتاییدا داواکارم له هه‌موو نووسەر و خوینەر و قسه‌کاره‌کانی سه‌ر تۆری
ئه‌نته‌رنیته‌ که تا بۆیان ئه‌کریت له هه‌ولی ئه‌وه دابن که ریگا و شیوازیتریش
بدۆزنه‌وه بۆ گه‌یاندنی ئه‌م راستیانه به خه‌لکیکی به‌رفراوانتری کوردستانی داماو
بۆ رزگارکردنی خه‌لک له‌م (جه‌هاله‌ته) و نه‌زانیه‌ی ئیسلام ، هه‌موومان به‌یه‌که‌وه
کار بکه‌ین له پیناو هه‌لاتنی رۆژی شارستانییه‌ت له ملله‌ته‌که‌مان و به‌سه‌ر چوونی
ئه‌و شه‌وه تاریک و ترسناکانه‌ی هه‌ر هه‌موو دینه‌کان له پیشه‌وه‌شیان ئیسلام..